

AMKE

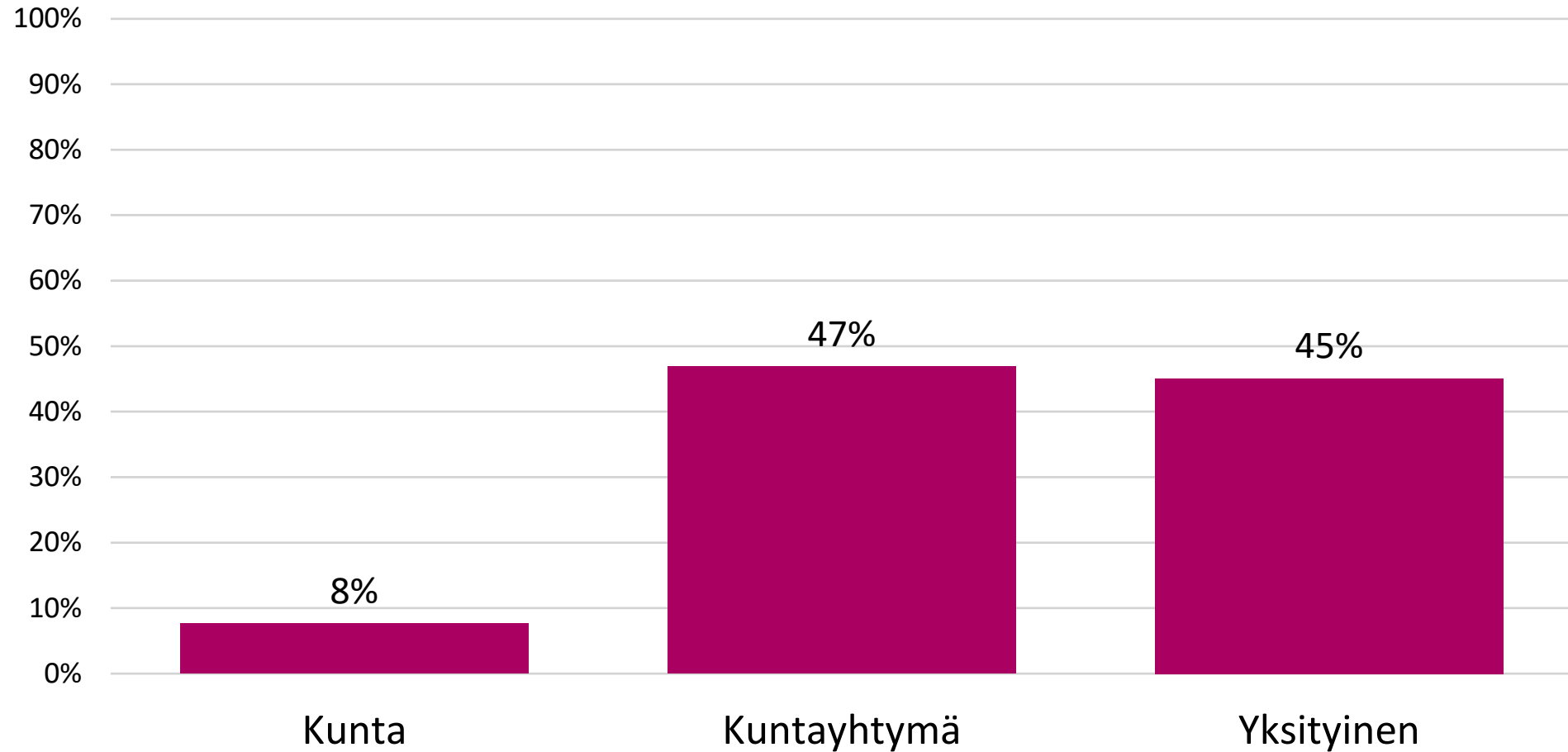
AMMATTIOSAAMISEN KEHITTÄMISYHDISTYS

Edunvalvontakysely 2024

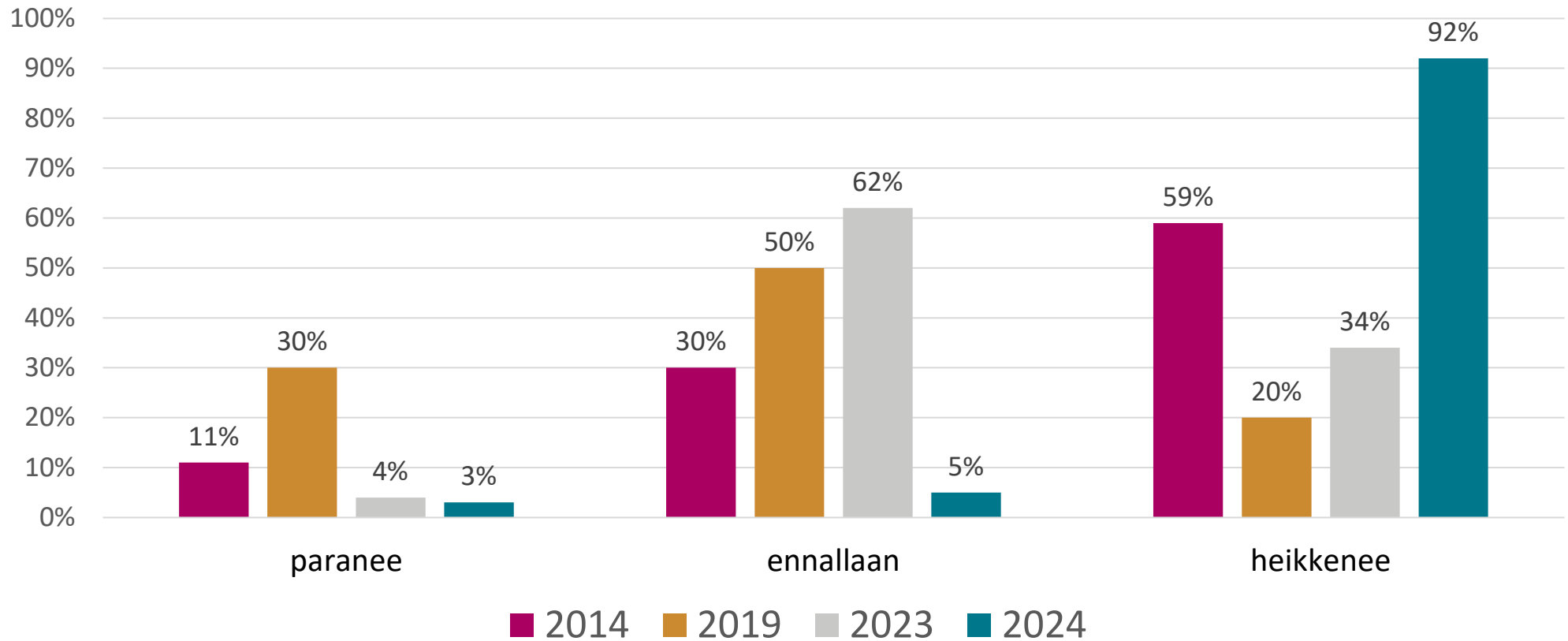
AMKEN EDUNVALVONTAKYSELY 2024

- Kysely toteutettiin toukokuussa 2024.
- Kyselyyn vastasi 62 koulutuksen järjestäjää eli vastausaktiivisuus oli 71 prosenttia.
AMKEN 87 jäsentä kouluttavat 98 prosenttia ammattiin opiskelevista aikuisista ja nuorista.
- Tavoitteena oli saada tietoa edunvalvonnan ja ammatillisen koulutuksen kehittämisen tueksi.

VASTAAJAT JÄRJESTÄMISMUODON MUKAAN

ARVIO AMMATILLISEN KOULUTUKSEN KEHITYSNÄKYMISTÄ VUOSINA 2014, 2019, 2023 ja 2024

USEIDEN MUUTOSTEN YHTEISVAIKUTUS AMMATILLISEEN KOULUTUKSEEN JA ERITYISESTI AIKUISKOULUTUKSEEN MERKITTÄVÄ

- Ammatillisesta koulutuksesta leikataan 100M€. OKM varmistaa ohjauksella, että leikkaus kohdistetaan erityisesti aikuisille, jo ammatillisen perustutkinnon tai korkeamman asteen tutkinnon suorittaneille kohdentuvaan ammatti- ja erikoisammattitutkintojen koulutukseen sekä ammatilliseen peruskoulutukseen.
- Rajataan oppivelvollisuuslaissa tarkoitettu maksuton oppimateriaali sen kalenterivuoden loppuun, jonka kuluessa opiskelija täyttää 18 vuotta.
- Ammatillisen koulutuksen rahoitusuudistus
- Aikuiskoulutustuki lakkautetaan
- Työnantajien koulutustuki poistetaan
- Mahdollisuus kerätä opiskelijamaksuja poistetaan
- Valtionavustusten tasoa alennetaan

AMMATILLISEN KOULUTUKSEN KEHITYSNÄKYMÄT

Jatkuvat muutokset

- Ammatillista koulutusta koskevien poliittisten linjausten tempoilu eri hallituskausien välillä vaikeuttaa koulutuksen pitkäjänteistä suunnittelua, toteutusta ja kehittämistä.
- Aikuiskoulutuksen linja ja visio ovat kateissa! Koulutuksen järjestäjien mahdollisuudet vastata sekä työelämän että yksittäisen aikuisen tarpeisiin heikkenevät suuresti.

Ammatillisen koulutuksen arvostus

- OKM:n asenne ammatillista koulutusta kohtaan on muuttunut aiempaa kielteisemmäksi.
- Virkakunnan kehysriihessä ehdottamat 445M€:n jättileikkaukset ovat lisänneet merkittävästi koulutuksen järjestäjien epävarmuutta ammatillisen koulutuksen rahoitus- ja tulevaisuudennäkymistä.

AMMATILLISEN KOULUTUKSEN KEHITYSNÄKYMÄT

Koulutusasteiden vastakkainasettelu

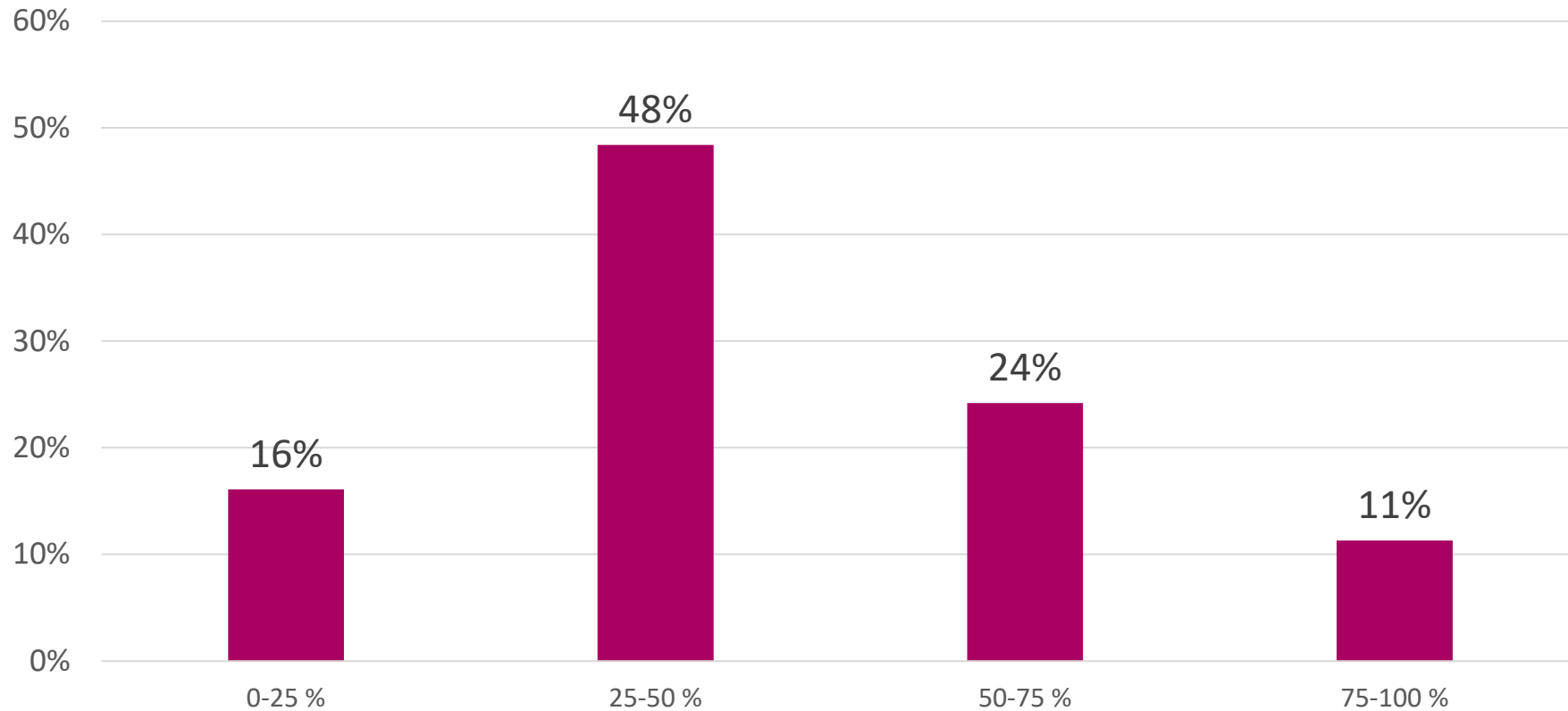
- Ammatillinen koulutus koetaan jostain syystä uhkaksi pyrkimykselle nostaa koulutustasoa sen sijaan, että tarkasteltaisiin sitä väylänä korkeakouluun. Eri koulutussektoreita kehitetään edelleen siiloissa.
- Työelämä on nopeassa muutoksessa ja edellyttää sekä osaamis-, että koulutustason nostoa. Eri koulutustason osaajia tarvitaan myös jatkossa.

Opiskelijoiden ja henkilöstön haasteet

- Työelämän osaamisvaatimukset kasvavat, mutta opiskelijaprofiili muuttuu yhä haastavammaksi. Tuen tarpeet ovat moninaisia.
- Henkilöstö on kovilla työmäärän ja muutosten paineessa. Pätevän ja sopivan henkilöstön saanti on vaikeutunut joillakin aloilla.

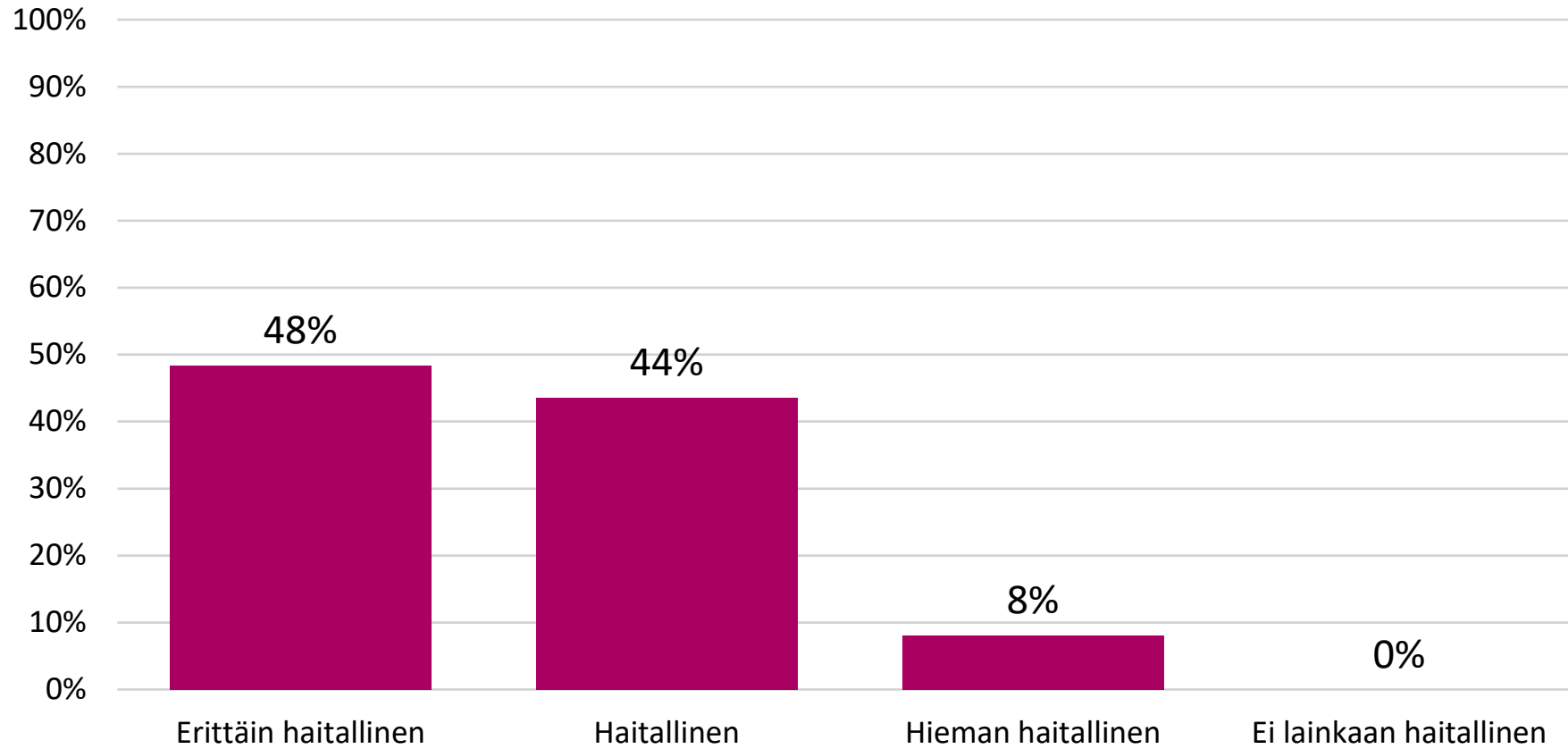

ARVIO OPISKELIJOIDEN OSUUDESTA, JOTKA OVAT AMMATILLISEN TUTKINNON (PT, AT, EAT) TAI KORKEAKOULUTUTKINNON SUORITTANEITA

ARVIO RAHOITUSLEIKKAUKSEN HAITALLISUUDESTA KOULUTUKSEN JÄRJESTÄJÄN TOIMINTAEDELLYTYKSIIN

ARVIO RAHOITUSLEIKKAUKSEN HAITALLISUUDESTA KOULUTUKSEN JÄRJESTÄJÄN TOIMINTAEDELLYTYKSIIN

Alanvaihto ja uudelleen kouluttautuminen

- Suurin häviö on alanvaihtaja.
- Syyt alanvaihdon taustalla moninaiset: työelämän muutokset, työperäiset vammat tai sairaudet, työttömyys, halu työskennellä itseään paremmin motivoivalla alalla.

Osaamis- ja koulutustarpeisiin vastaaminen

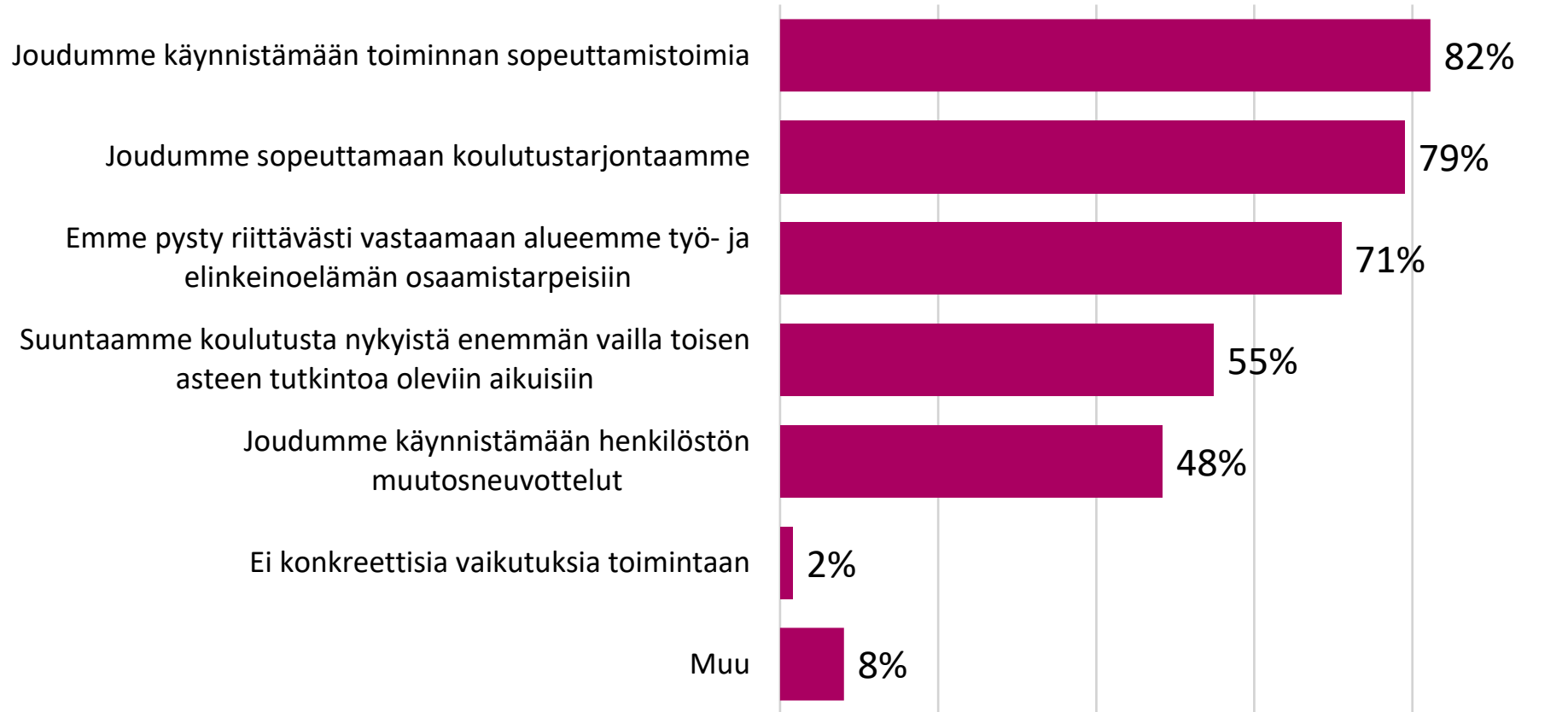
- Rahoitusleikkaus vaikeuttaa työ- ja elinkeinoelämän muuttuviin osaamis- ja koulutustarpeisiin vastaamista ja osaavan työvoiman saatavuutta.
- Vaikutukset kohdistuvat erityisen kipeästi alueille, joilla on väestökatoa, työttömyyttä ja elinkeinorakenteen muutosta.
- Uudelleen kouluttautuminen säänneltyihin työvoimapula-ammatteihin vaikeutuu, esim. lähihoitaja.

Toiminnan sopeuttaminen

- Toimintaedellytykset heikentyvät ja monet koulutuksen järjestäjät valmistautuvat sopeuttamaan toimintaansa.
- Leikkaus aikuiskoulutuksesta on käytännössä leikkaus myös oppivelvollisilta.

ARVIO RAHOITUSLEIKKAUKSEN KONKREETTISISTA VAIKUTUKSISTA KOULUTUKSEN JÄRJESTÄJÄN TOIMINTAAN

ARVIO RAHOITUSLEIKKAUKSEN KONKREETTISISTA VAIKUTUKSISTA KOULUTUKSEN JÄRJESTÄJÄN TOIMINTAAN

Koulutustarjonnan supistaminen ja uudelleensuuntaaminen

- Arvioidaan ja suunnitellaan uudelleen koko koulutustarjonta.
- Suunnataan koulutusta esim. tutkintoa pienempiin koulutuksiin tai toiminta-alueen kärkialojen vahvistamiseen.

Henkilöstön vähentäminen

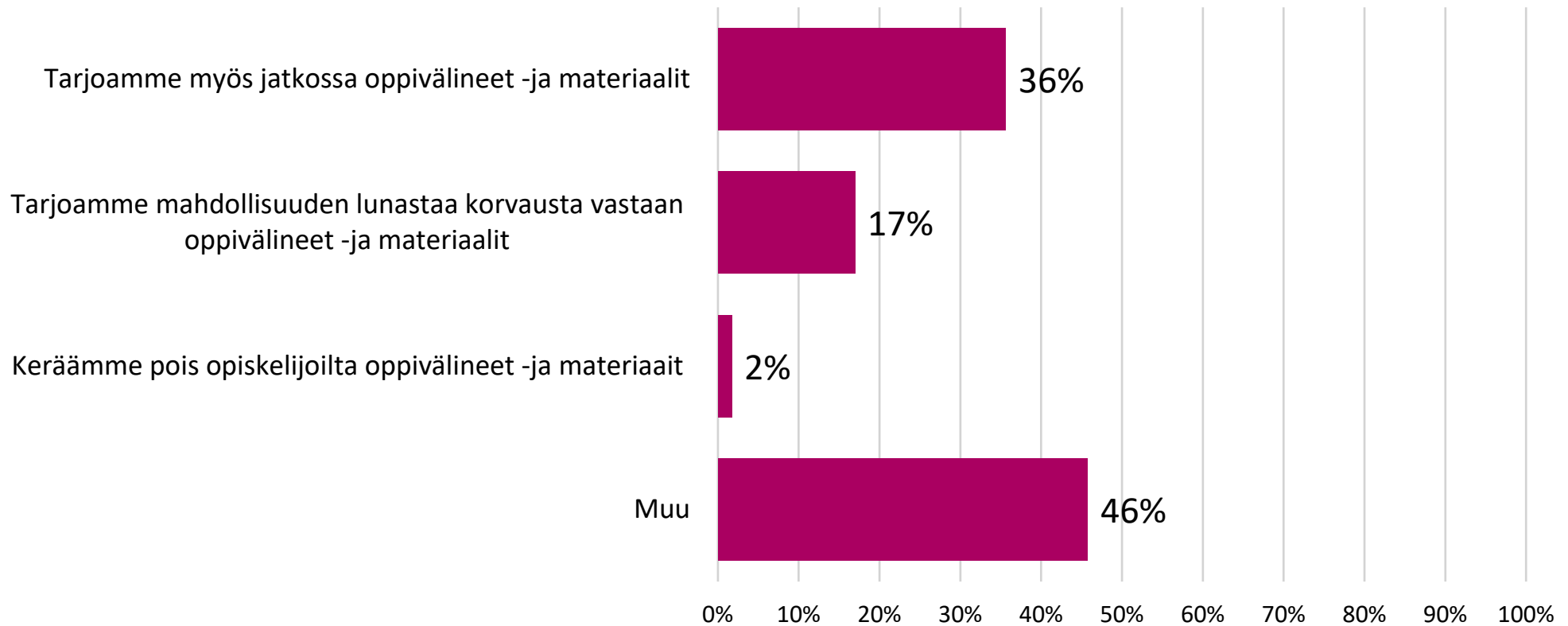
- Henkilöstöressurssien sopeuttaminen koulutustarjonnan mukaiseksi, mikä voi tarkoittaa irtisanomisia, eläköitymisiä, määräaikaisten vähentämistä, sisäisiä siirtoja tai rekrytointikieltoja.

Kiinteistöjen ja investointien tarkastelu

- Tarkastellaan kiinteistöjen käyttöä, vähennetään tiloja, lykätään suuria investointeja oppimisympäristöihin.

ARVIO MAKSUTONTA OPPIMATERIAALIA KOSKEVAN RAJAUKSEN TOTEUTUKSESTA

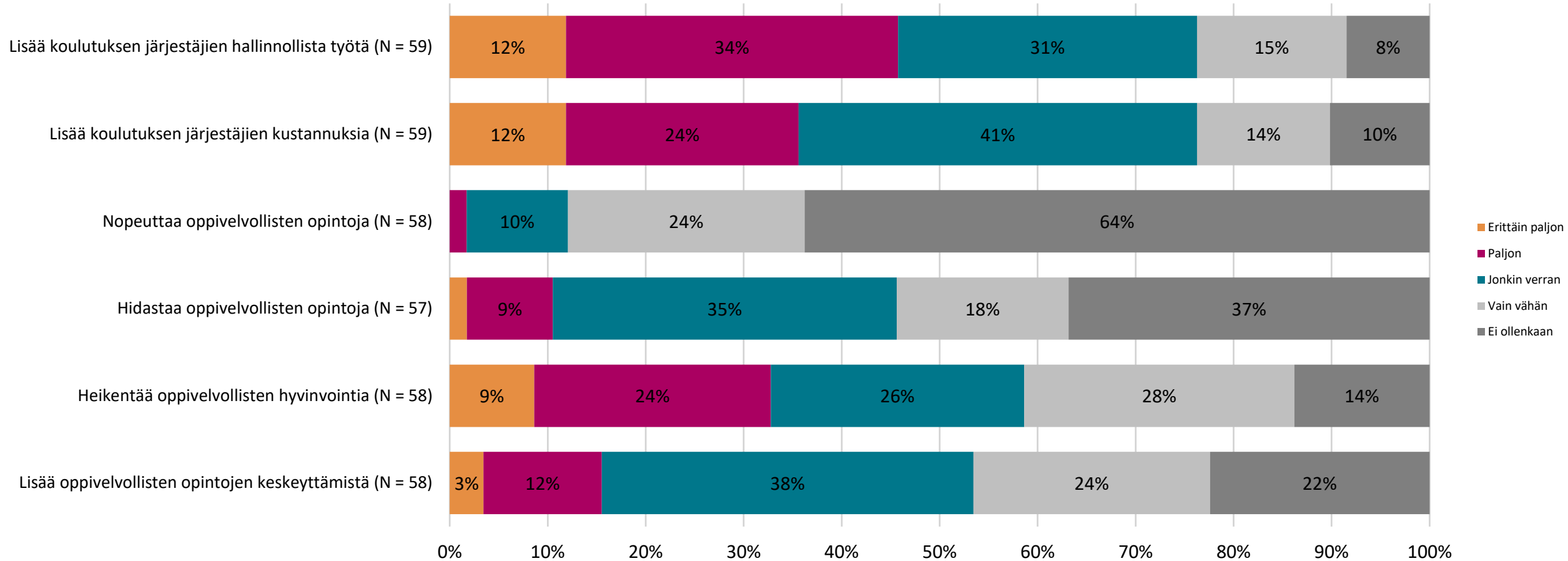

ARVIO MAKSUTONTA OPPIMATERIAALIA KOSKEVAN RAJAUKSEN TOTEUTUKSESTA

- Asiasta ei ole tehty päätöksiä, kustannusten selvitys ja vaikutusten arviointi ovat vielä kesken.
- Tahtotilana on tarjota oppivälineet ja –materiaalit opiskelijoille myös jatkossa, mikäli talous sen sallii.
- Oppivälineet ja –materiaalit kustannetaan koko opintojen ajaksi, koska maksujen periminen aiheuttaisi valtavasti hallinnollista lisätyötä ja kuluja. Säästöt syntyvät muusta toiminnasta.
- Oppivälineiden ja –materiaalien kerääminen pois kesken opintojen olisi opiskelijan kannalta hyvin haitallista, eikä ylipäätään järkevää.

ARVIO MAKSUTONTA OPPIMATERIAALIA KOSKEVAN RAJAUKSEN VAIKUTUKSISTA

ARVIO MAKSUTONTA OPPIMATERIAALIA KOSKEVAN RAJAUKSEN VAIKUTUKSISTA

- Jatkuvat muutokset ja poukkoilevuus päätöksenteossa luovat epävarmuutta koulutuksen järjestäjissä ja opiskelijoissa.
- Päätös osuu kipeimmin heikossa taloudellisessa asemassa oleviin opiskelijoihin ja aiheuttavaa eriarvoistumista.
- Lisää merkittävästi hallinnollista työtä ja siten koulutuksen järjestäjien kustannuksia.

KIITOS